

Виконавчий комітет Вінницької міської ради

Моніторинговий звіт з реалізації у 2019 році ініціативи ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській об'єднаній територіальній громаді

Вінниця - 2020

ЗМІСТ

1.	Вступ	3
2.	Узагальнені результати моніторингу з реалізації ініціативи ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській ОТГ у 2019 році	4
3.	Впровадження Плану дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській ОТГ у 2019 році	8
3.1.	Ціль 1. Кожна дитина та молоді людина відчуває визнання, повагу та справедливе ставлення у своїй громаді	8
3.2.	Ціль 2. Кожна дитина та молода людина живе у безпечному та чистому середовищі	12
3.3.	Ціль 3. Кожна дитина та молода людина має право насолюдуватись життям в сім'ї, іграми та відпочинком	16
4.	Успішні практики покращення життя дітей та молоді у Вінницькій міській ОТГ	20
5.	Висновки та пропозиції	25
6.	Додатки	

1. ВСТУП

У 2018 році Вінниця стала учасником глобальної ініціативи Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) «Громада, дружня до дітей та молоді».

5 жовтня 2018 року підписано Меморандум про наміри та взаємодію між представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та Вінницькою міською радою. Розроблено План реалізації та План моніторингу й оцінки реалізації ініціативи на 2018-2020 роки у Вінницькій міській ОТГ, які затверджені рішенням міської ради від 30.11.2018 року №1437 зі змінами.

11 грудня 2018 року у м. Києві на Всеукраїнському форумі, організованому представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні Вінниця отримала статус кандидата у громади, дружні до дітей та молоді.

Вінницькій міська об'єднана територіальна громада у ході виконання Плану реалізації ініціативи спрямовує діяльність на досягнення поставлених цілей. Серед пріоритетів – забезпечення поваги та справедливого ставлення до дітей та молоді у громаді, створення безпечного середовища та забезпечення права на дитинство.

З метою здійснення попередньої оцінки виконання планових завдань у січні–лютому 2020 року у Вінницькій міській ОТГ проведено моніторинг реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» за підсумками 2019 року.

Мета моніторингового дослідження - здійснити порівняльний аналіз досягнутих результатів із запланованими, визначити проблемні питання, зробити висновки, на основі яких скорегувати діючий План реалізації ініціативи.

Для проведення моніторингу у січні 2020 року проведено опитування дітей та молоді, батьківської громадськості, узагальнено дані статистичних та адміністративних даних структурних підрозділів Вінницької міської ради, інших організацій та установ.

План дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській ОТГ включає в себе три цілі, роботу над якими описано у розділі 3 Моніторингового звіту. Проте у Вінниці робота по забезпеченню прав дітей охоплює усі 5 напрямків концептуальної рамки ініціативи, тому моніторингом також охоплені питання, які не включені до Плану дій.

Узагальнення даних моніторингового дослідження здійснено Департаментом освіти Вінницької міської ради. Результати моніторингу описані у розділах 2-4 даного звіту.

2. Узагальнені результати моніторингу з реалізації ініціативи ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській ОТГ у 2019 році

Результати моніторингу реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській ОТГ узагальнено на основі кількісних та якісних показників індикаторів Плану моніторингу й оцінки реалізації ініціативи (далі План моніторингу), а також відповідно до Переліку обов'язкових індикаторів, що застосовується ЮНІСЕФ для оцінки прогресу становища дітей та молоді в громаді. Повний перелік показників індикаторів за підсумками 2019 року викладено у додатках 1-3.

Встановлено, що План реалізації ініціативи у 2019 році у Вінницькій міській ОТГ виконано на 98% (із 86 пунктів плану виконано 84). Серед невиконаних завдань – придбання житла для осіб з числа дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування (причина – не виділено коштів субвенції з Державного бюджету) та створення Центру розвитку для дітей та молоді «Мрія» в мікрорайоні Тяжилів (перенесено на 2020 рік).

Зі 158 показників індикаторів, визначених у Плані моніторингу, у 149 було досягнуто прогресу у порівнянні з даними за 2018 рік. Загалом 94% запланованих показників досягнуто в повній мірі або частково.

На реалізацію заходів Плану реалізації ініціативи у 2019 році з бюджету Вінницької міської ОТГ виділено 401730,948 тис. грн., що на 151314,688 тис. грн (38%) більше у порівнянні з 2018 роком.

У ході моніторингу проаналізовано діяльність громади відповідно до цілей, визначених у Плані реалізації ініціативи.

Ціль 1. Кожна дитина та молода людина відчуває визнання, повагу та справедливе ставлення у своїй громаді

Основні досягнення

- ✓ Збільшено кількість інклюзивних класів у школах та інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти, відповідно зросла (на 7%) частка дітей, охоплених інклюзивним навчанням у школах та у дошкільних закладах.
- ✓ У 2019 році дитячий будинок сімейного типу поповнився ще двома вихованцями. Станом на 01.01.2020 р. у дитячому будинку сімейного типу виховується 5 дітей шкільного віку.
- ✓ Підвищено рівень доступності до послуг дошкільної освіти для дітей з різних мікрорайонів міста шляхом створення нових місць у закладах дошкільної освіти. У 2019 році введено в дію 2 нових заклади дошкільної освіти (143 місця), один з яких функціонує на муніципально-приватних засадах. Це дало змогу зменшити електронну чергу дітей, які не влаштовані у заклади дошкільної освіти (у 2018 році у черзі – 404 дитини, станом на 01.01.2020 р. – 279 дітей).
- ✓ У 2019 році у Вінниці створено ще один інклюзивно-ресурсний центр, що дало змогу значно збільшити кількість наданих батькам консультацій (2018 р. – 241 консультація, 2019 р. - 1025) та проведених комплексних

психолого-педагогічних оцінок розвитку дитини (2018 р. – 159, 2019 р. - 899).

- ✓ На 8% у порівнянні з 2018 роком збільшено кількість закладів загальної середньої та дошкільної освіти комунальної форми власності, облаштованих пандусами.
- ✓ Для підвищення рівня мобільності дітей та молоді з інвалідністю та батьків дітей до 3 років з візками міський парк громадського транспорту поповнено 4-ма низькополими тролейбусами. Окрім того, у 2019 році придбано сучасний автомобіль для міської «Служби перевезення людей на візках».
- ✓ Збільшено кількість встановлених звукових світлофорів для безпечного переміщенні по місту дітей та молоді з порушенням слуху. Станом на 01.01.2020 р. їх у Вінниці – 125, у 2018 р. – 115.

Проте, у ході моніторингу виявлено і проблемні питання. Так, наприклад, транспортну систему вважають дружньою до батьків з дитячими візками 71% опитаних батьків дітей дошкільного віку, у 2018 році позитивно оцінили це питання 74%. Однією з причин є низька інформованість мешканців про досягнення громади у питанні створення міського інклюзивного простору.

Існує проблема з недостатньою кількістю фахівців в Інклюзивно-ресурсних центрах, що не дає можливості надавати у достатній кількості корекційно-розвиткові послуги дітям з особливими освітніми потребами.

Ціль 2. Кожна дитина та молода людина живе у безпечному та чистому середовищі

Основні досягнення

- ✓ За даними опитування 89% дітей та молоді вважають Вінницю безпечною для проживання, що на 15% більше, ніж у 2018 році.
- ✓ У 2019 році у Вінницькій міській ОТГ на 19% зменшено кількість адміністративних правопорушень, скоєних дітьми (у 2018 році зафіксовано 374 правопорушення, у 2019 році - 303).
- ✓ Розширено мережу засобів відеоспостереження за дотриманням порядку у громадських місцях, у тому числі у закладах освіти. Загалом встановлено 600 відеокамер (у 2018 р. - 551), у школах і дитячих садках кількість відеокамер зросла з 91 до 185 і наразі усі комунальні заклади загальної середньої та позашкільної освіти облаштовані засобами спостереження.
- ✓ Продовжено систематичну роботу по забезпеченню комфортних безпечних умов перебування дітей у школах та закладах дошкільної освіти. Станом на 01.01.2020 р. будівлі 24 закладів загальної середньої та дошкільної освіти термомодернізовані. У 2020 році роботи з термореновації будівель проводяться в 11 закладах (у 8 закладах дошкільної освіти та 3 школах).
- ✓ У 2019 році збільшено кількість ділянок доріг, облаштованих попереджувальними знаками для привертання уваги водіїв у вигляді фігур оранжевих хлопчиків (На початок 2019 року було облаштовано 17 ділянок, встановлено 34 фігури, на 01.01.2020 р. – 22 ділянки, 44 фігури).

- ✓ В 17 школах висаджено 560 дерев і кущів в рамках акції «Зелена хвиля» (Станом на 01.01.2019 р. акцією було охоплено 10 шкіл, висаджено 501 дерев і кущів).
- ✓ У 2019 році згідно Плану у 38 закладах дошкільної освіти встановлено 9-ти ступеневі системи очищення питної води. Загалом на 01.01.2020 р. такі системи встановлено у 36 школах та 53 дитячих садках.
- ✓ У 2019 році 36 шкіл отримали сміттєві контейнери та запровадили роздільний збір сміття, у минулому 2018 році таких шкіл було 6.
- ✓ На 19% зріс рівень охоплення дітей профілактичними щепленнями і на 01.01.2020 р. складає 89%.

Слід зазначити, що у зв'язку з масштабною інформаційною кампанією щодо порядку дій та надання допомоги у випадку домашнього насильства, кількість звернень та зафіксованих випадків домашнього насильства у Вінницькій міській ОТГ зросла з 2 до 8 за рік. Усі сім'ї взято під соціальний супровід.

Ціль 3. Кожна дитина та молода людина має право насолоджуватись життям в сім'ї, іграми та відпочинком

Основні досягнення

- ✓ За даними опитування 78% дітей та молоді, що на 8% більше від запланованого показника, задоволені якістю організації відпочинку та дозвілля для дітей та молоді у громаді.
- ✓ Частка дітей, які вказали, що упродовж року відвідували культурні заходи складає 88,5% (у 2018 р – 78%)
- ✓ У 2019 році встановлено та оновлено спортивно-ігрові майданчики: на прибудинкових територіях - 5 майданчиків, у школах і дитячих садках - 9
- ✓ Реалізовані громадські ініціативи щодо благоустрою та облаштування зон відпочинку для дітей та батьків:
 - облаштовано комплексний майданчик для гри у пляжний футбол та волейбол в мікрорайоні Тяжилів;
 - облаштовано зону відпочинку біля озера на вулиці Гладкова;
 - здійснено благоустрій зони відпочинку для дітей на прибережному схилі озера по вул. Волошковій.
- ✓ 77% опитаних дітей вказали, що поруч з їх будинком є майданчик для ігор і спорту (у 2018 році цей показник складав 72%).
- ✓ Збільшився відсоток дітей соціально вразливих категорій, охоплених відпочинком та оздоровленням у стаціонарних дитячих оздоровчих закладах (2018 р. – 49%, 2019 р. – 62% дітей).

З метою забезпечення комфортних умов перебування дітей та сімей з дітьми в 51 розважальних центрах та закладах ресторанного господарства міста передбачено проведення різноманітних дитячих свят та є дитячі меню, 32 об'єкта ресторанного господарства та торгівельних центрів міста обладнано спеціальними дитячими кімнатами, 26 мають дитячі майданчики.

На території міста для дозвілля дітей розташовані дві льодові арени та 40 спеціалізованих дитячих магазинів та відділів. Широкий асортимент дитячих товарів представлений на ринках міста та торгових центрах.

З метою комфортного перебування відвідувачів з дітьми, в приміщеннях «Прозорих офісів» міської ради створено спеціалізовані дитячі кімнати «Смайлик», де діти віком до 7 років мають змогу цікаво провести дозвілля під пильним керівництвом педагогів.

Проте, зафіксовано 3 випадки, коли у пологових будинках від дітей відмовились батьки, у 2018 році був лише 1 такий випадок. За рахунок збільшення кількості дітей шкільного віку та дітей соціально вразливих категорій на 10% зменшився показник охоплення дітей оздоровленням і відпочинком.

Результати аналізу даних відповідно до переліку обов'язкових індикаторів, що застосовується ЮНІСЕФ для оцінки прогресу становища дітей та молоді в громаді, наступні.

Серед показників, які погіршились у 2019 році, - підвищення рівня смертності немовлят. За даними Департаменту охорони здоров'я Вінницької міської ради переважна більшість випадків смертності немовлят спричинена передчасними пологами.

Також прослідковується зниження частки сімей, виведених з-під соціального супроводу з позитивним результатом - подолання складних життєвих обставин (2018 р. – 23%, 2019 р. – 15% сімей). За даними Міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді у 2019 р. збільшено кількість сімей, які взято на соціальний супровід без їх згоди, що вплинуло на результат виконання угод по соціальному супроводу і призвело до зменшення кількості сімей, які вийшли із кризи з позитивним результатом.

Результати опитування свідчать про підвищення рівня інформованості дітей та молоді щодо можливості участі у громадському житті громади (2019 р. - 73% опитаних, у 2018 р. – 54% вказали, що знають про таку можливість). Значно підвищився рівень задоволення власною участю і дітей, і батьків у процесі прийняття рішень, у 2018 році цей показник складав 66%, у 2019 – 76%.

Важливим досягненням Вінницької громади у 2019 році стала перемога у першому Міжнародному конкурсі кращих практик для натхнення спільноти громад, дружніх до дітей і молоді - 2019 (Child Friendly Cities Inspire Awards 2019), який організовано Дитячим фондом ООН ЮНІСЕФ. Здобути таку важливу перемогу серед 226 учасників з 36 країн світу дало змогу запровадження дієвого механізму залучення дітей та молоді до прийняття рішень, які їх стосуються, за допомогою конкурсу «Бюджет шкільних проєктів».

Слід також відзначити, що окрім Бюджету шкільних проєктів, у квітні 2019 року проведено конкурс учнівських екологічних ініціатив. Загалом у 2019 році було реалізовано 20 учнівських ініціатив переможців вищевказаних конкурсів, на їх впровадження з бюджету Вінницької міської ОТГ виділено близько 1,3 млн. грн.

3. Впровадження Плану дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській ОТГ у 2019 році

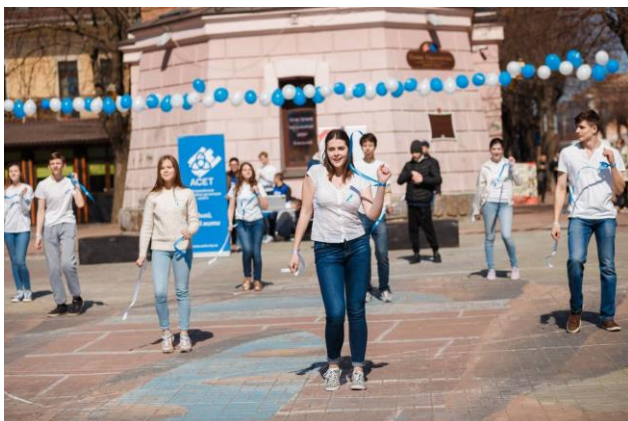
У ході впровадження Плану дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській ОТГ у 2019 році проведено низку заходів, спрямованих на досягнення поставлених цілей. Про деякі з них йдеться у даному розділі.

3.1. Ціль 1. Кожна дитина та молоді людина відчуває визнання, повагу та справедливе ставлення у своїй громаді

З метою сприяння інтеграції в суспільство дітей та молоді з функціональними обмеженнями, розвитку їх творчих здібностей, привернення уваги громадськості до проблем дітей та молоді з інвалідністю, 3 березня 2019 року у Галереї ХХІ відбувся міський фестиваль творчості і талантів дітей та молоді з інвалідністю «Повір у себе». У фестивалі взяли участь 55 учасників від 7 до 35 років. Всі учасники виставки отримали грамоти, солодкі подарунки та переглянули лялькову виставу «Таємничий Гіпопотам», яку підготували актори Вінницького академічного обласного театру ляльок.

У квітні 2019 року у Вінниці проведено акцію до Міжнародного дня інформування про аутизм. 2 квітня відбувся танцювальний флешмоб «Діти дощу. Запали синім», майстер-класи. З 2 по 5 квітня 2019 року у холі міської ради діяла щорічна художня виставка творчих робіт дітей з аутизмом. 5 квітня відзначили дітей, які є авторами представлених робіт.

Велика увага приділялась розвитку інвалідності. З метою підтримки дітей та молоді було проведено спартакіади «Спорт розвиває людину – ми віримо в спорт» та «Здоровий духом». В рамках спартакіади спортсмени змагалися у таких видах спорту: шашки, теніс настільний, перегони на візках, змагання з дартсу, баскетбол, флорбол, сорсо, влучний кидок з використанням «літаючої тарілки» (фрізбі). Також проведені змагання з боулінгу, більярду, настільного хокею. Кожен учасник мав змогу позмагатися у всіх видах спорту.

спорту для дітей та молоді з

У грудні 2018 року у Вінниці було створено перший дитячий будинок сімейного типу в рамках державної урядової програми. Спочатку на виховання було прийнято троє дітей. 30 липня 2019 року до родини приєдналися ще двоє дітей (братик і сестричка) – 8-річна Олександра та 10-річний Святослав.

У грудні 2019 року введено в експлуатацію 2 нових заклади дошкільної освіти, що дало змогу зменшити електронну чергу дітей, які не влаштовані у заклади дошкільної освіти (у 2018 році у черзі – 404 дитини, станом на 01.01.2020 р. – 279 дітей).

Створення інклюзивного простору – один із пріоритетів у процесі розвитку громади. Зокрема:

- у школах і дитячих садках відкрито інклюзивні групи та класи;
- працюють 2 інклюзивно-ресурсних центри для обслуговування дітей з особливими освітніми потребами;
- з 2018 року функціонує інклюзивний підлітковий клуб за місцем проживання.
- З бюджету Вінницької міської територіальної громади отримує фінансову підтримку Міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Гармонія».

9 березня 2019 року презентовано унікальний для України інклюзивний проєкт «Дитляндія», в якому діти з інвалідністю стали телеведучими та героями дитячих розважально-пізнавальних програм. З цього приводу відбулася прес-конференція за участю Надзвичайного та повноважного посла Великої Британії в Україні Джудіт Гоф.

Це перша програма, яку зможуть дивитися та слухати люди з порушенням зору та слуху, бо вона матиме аудіосупровід та сурдопереклад. Проєкт створений за аналогом телепередач для дітей BBC і є досить популярним в Британії.

В рамках даного проєкту було створено цикл із 12 дитячих телепередач під назвою «Дитляндія», в якому висвітлювали історії про різних талановитих діток з інвалідністю, а також розкривали тему інклюзії та доступного простору.

Ідея запровадження даного проєкту належить громадській організації молоді з обмеженими фізичними можливостями «Гармонія», який вдалось реалізувати за підтримки Посольства Великої Британії в Україні.

Зазначимо, що за результатами рейтингу «Тостер: Рейтинг доступності міст України» в рамках ініціативи ГО «Доступно.UA» у 2019 році Вінниця стала першою у рейтингу доступності українських міст. Серед доступних об'єктів, які відзначили аудитори, – доступна міська лікарня, всі корпуси якої обладнані пандусами. Також вони звернули увагу на те, що у приймальному відділенні є вбиральня для людей з інвалідністю, яку не замикають на ключ. Саме у Вінниці активісти знайшли найбільшу кількість облаштованих вбиралень. Окрім міської лікарні, вони є в кінотеатрі «Родина» та в Музично-драматичному театрі імені Садовського.

3.2. Ціль 2 . Кожна дитина та молода людина живе в безпечному та чистому середовищі

Для створення сприятливих умов захисту прав і свобод дітей, підвищення рівня поінформованості учнів про їхні права через засоби масової інформації, розгляд питань, що стосуються захисту прав дітей як пріоритетних у місцевих органах влади, а також сприяння змінам у ставленні громади міста до проблем дітей, під патронатом міського голови у місті працює Громадське представництво уповноважених із прав дітей (дитячих омбудсменів).

У 2019 році розпочала роботу нова каденція омбудсменів, до якої увійшли 15 учнів закладів загальної середньої освіти міста.

Дитячі омбудсмени проводять різноманітні просвітницько-інформаційні заходи з популяризації правової освіти серед дітей та учнівської молоді нашого міста, перевага надається активним формам роботи: тренінгам, відео-лекторіям, обговоренням за «круглим столом» тощо. З метою ранньої профілактики правопорушень дитячі омбудсмени спільно зі структурними підрозділами виконавчого комітету проводять значну роботу правоосвітню роботу.

З метою формування навичок правової поведінки, запобігання правопорушенням упродовж навчального року та під час роботи прищільних таборів для учнів 1-4 класів реалізовано теоретико-пізнавальний проєкт «Право для наймолодших».

Упродовж 2019 року проведено спільні рейди дитячих омбудсменів зі спеціалістами Вінницького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, співробітниками Вінницького міського відділу поліції Головного управління Національної поліції у Вінницькій області та представниками Ради підприємців при міському голові з метою контролю за дотриманням законодавства щодо заборони продажу тютюнових виробів та алкоголю неповнолітнім. Із проінспектованих 60 точок продажу в 29-ти зафіксовано правопорушення.

Підвищенню рівня безпеки у Вінницькій міській ОТГ сприяє робота Ситуаційного центру. Камерами Ситуаційного центру з початку року зафіксовано більше 16 тисяч правопорушень (зокрема, порушення правил дорожнього руху, викрадення авто, вандалізм, крадіжки, вимагання, грабежі, шахрайства, незаконний обіг наркотиків та ін.). У 2019-му

було впроваджено систему відеоаналітики із застосуванням штучного інтелекту – ним обладнані частина камер Ситуаційного центру.

У квітні 2019 року у Вінницькому міському палаці дітей та юнацтва проведено цикл вистав дитячого соціально-правового агіттеатру «Нова Хвиля» із закликом – «Стоп булінг!». Таким чином учасники заходу привертали увагу до такого негативного явища, як «булінг». Виставу відвідали понад 900 учнів. Учасниками соціально-правового агіттеатру «Нова Хвиля» є шкільні омбудсмени. У своїй постановці вони показували ситуацію цькування та насилля серед підлітків, саме так, як вони це сприймають. Показували життя дітей у неблагополучних сім'ях, у шкільному колективі та у віртуальному просторі. Діти визначили основні напрямки боротьби та протидії булінгу. Шкільні омбудсмени перед виставами відвідувачам роздавали інформаційні буклети «Зупинимо булінг разом!».

З метою зменшення проявів жорстокості та насильства в учнівському середовищі продовжено впровадження технології «Медіація однолітків», яка забезпечує функціонування «Шкільних служб розв'язання конфліктів», створених на базі кожного загальноосвітнього закладу міста. Діяльність служби медіації полягає у проведенні медіацій з учасниками конфліктів, тематичних кіл та у попередженні конфліктних ситуацій у навчальних закладах. Упродовж 2018-2019 навчального року у закладах загальної середньої освіти міста 141 учнями-медіаторами було проведено 52 медіацій, розглянуто 64 конфлікти, проведено 468 тематичних кіл. У лютому 2019 року представники міської Ради лідерів та Громадського представництва уповноважених з прав дітей провели моніторинг роботи шкільних служб розв'язання конфліктів, яким охоплено 20 закладів загальної середньої освіти.

З метою створення безпечних умов під час навчання дітей у закладах освіти у 2019 році проведено термомодернізацію будівель 4 закладів загальної середньої та дошкільної освіти.

Покращено якість питної води у 35-ти дитячих садочках завдяки встановленню 9-ти ступеневих систем очищення питної води.

Для підвищення безпеки дітей та привертання уваги водіїв на пішохідних переходах біля шкіл та дитячих садків, встановлені фігури «помаранчевих хлопчиків». Всього у 2019 році встановлено 10 таких попереджувальних фігур.

У листопаді 2019 року серед закладів загальної середньої освіти міста було проведено акцію «Зелена хвиля». Всього під час акції було висаджено близько 500 дерев та кущів на території шкіл міста №№ 5, 10, 11, 30, 31, 33, 35.

8 квітня 2019 року, у НУВ «Місто змістів» відбулася презентація проєктів в рамках міського конкурсу учнівських екологічних ініціатив. Мета конкурсу – підтримка активної молоді міста, учнівських ініціатив, активізації практичної природоохоронної роботи в учнівських колективах закладів загальної середньої освіти, залучення учнівської молоді до заходів щодо поліпшення стану довкілля, формування життєвих компетентностей у контексті ідей сталого розвитку суспільства.

Всього для розгляду експертної комісії було подано 14 великих (обсяг фінансування до 50 тис. грн) та 7 малих (фінансування до 20 тис. грн) проєктів. Із них 9 здобули перемогу. Загальний бюджет конкурсу становив 300 тис. грн.

24 жовтня 2019 року на базі Вінницького державного педагогічного університету відбувся міський екологічний форум для учнів та педагогів закладів загальної середньої освіти.

У програмі заходу були представлені:

- ✓ фотовиставка «На межі катастрофи»;
- ✓ еко-перформанси учнів шкіл міста;

- ✓ презентація проєкту «Кліматичні краплі» – додаток екологічно дружніх вчинків»;
- ✓ презентація «Як врятувати світ, сортуючи сміття, або вся правда про глибоке сортування»;
- ✓ презентація «Життя у стилі «0 відходів»»;
- ✓ еко-воркшопи;
- ✓ спільна фасилітаційна робота.

3.3. Ціль 3. Кожна дитина та молода людина має право насолоджуватись життям в сім'ї, іграми та відпочинком

Питання забезпечення прав дітей на життя в сім'ї є одним із пріоритетів у громаді. Упродовж 2019 року проведено благодійний показ мультфільмів у кінотеатрі «Родина» до Міжнародного Дня захисту дітей із врученням подарунків дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, дітям, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. До Дня знань організовано привітання та вручення матеріальної допомоги першокласникам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

30 вересня 2019 року з нагоди відзначення Дня усиновлення у Вінницькій міській раді грошову допомогу отримали сім'ї, які усиновили дітей і потребують матеріальної підтримки. Також у цей день було проведено акцію «Усиновлення дитини – це щастя, а не таємниця», під час якої проведено міні-опитування громадян щодо збереження таємниці усиновлення.

На офіційному сайті Вінницької міської ради на сторінці служби у справах дітей у розділі «Подорож у пошуках сім'ї» і підрозділі «В очікуванні мами й тата» розміщені світлини дітей, які потребують влаштування до сімейних форм виховання. Вінничани та мешканці інших регіонів мають можливість

ознайомитись з короткою інформацією про дітей, отримати додаткову інформацію про дітей від працівників служби при безпосередньому зверненні.

З метою забезпечення права дітей на відпочинок влітку 2019 року організовано змістовне дозвілля для маленьких вінничан. У червні 2019 року в 29 пришкільних таборах з денним перебуванням

дітей відпочили 5200 дітей. Традиційно для дітей організовано змістовне дозвілля (екскурсійні та інформаційно-туристичні програми; різноманітні конкурси, квести, флешмоби, змагання, ігрові програми).

210 дітей, які потребують особливої соціальної уваги, відпочили на узбережжі Чорного моря. Для 40 переможців III та IV етапів Всеукраїнських предметних олімпіад організовано відпочинок та навчання у XXII «Літній школі» на базі стаціонарного табору відпочинку.

Вперше була проведена Літня дебатна школа для старшокласників міста на базі пришкільного табору школи №26, яка була реалізована в рамках німецько-українського проекту «Молодь дебатуює».

В 2019 році на відпочинок 5450 дітей шкільного віку із бюджету Вінницької міської об'єднаної територіальної громади спрямовані видатки у сумі майже 4 млн. грн.

Окрім того, 5780 дітей охоплено оздоровленням у відпочинком у стаціонарних дитячих оздоровчих закладах України.

Упродовж року у на територіях шкіл і дитячих садків встановлено та оновлено 9 ігрових та спортивних майданчиків, 2 спортивних ядра для занять різними видами спорту.

З метою благоустрою та облаштування зон відпочинку для дітей та батьків реалізовано 3 громадські ініціативи:

- облаштовано комплексний майданчик для гри у пляжний футбол та волейбол в мікрорайоні Тяжилів;
- облаштовано зону відпочинку біля озера на вулиці Гладкова;
- здійснено благоустрій зони відпочинку для дітей на прибережному схилі озера по вул. Волошковій.

Для змістовного дозвілля молоді та підлітків у Вінниці функціонують заклади позашкільної освіти, підліткові клуби за місцем проживання. Серед них - **Креативний простір Level 80**. Приміщення креативного простору складається з 5-ти кімнат (основна зала, де відбуваються усі заходи, з вільною зоною Wi-Fi, настільними іграми, проєктором, принтером та комп'ютером, ігрова кімната, де знаходиться ігрова приставка та настільний футбол, вбиральня, кухня та коридор). Робота центру фінансується за рахунок бюджету Вінницької міської ОТГ. Тут відбуваються майстер-класи, тренінги, перегляди фільмів, розмовні клуби, змагання, тематичні вечори, конкурси творчості, підліткові клуби, можна пограти в настільні чи психологічно-інтелектуальні ігри, або обмінятися книгами через систему bookcrossing.

Культурне дозвілля та творчий розвиток дітей та молоді забезпечується шляхом проведення цікавих інтерактивних заходів. Влітку щосуботи для вінничан організовано проєкт «Мистецькі вихідні». У різних куточках міста усі бажаючі мали змогу взяти участь у різноманітних майстер-класах, концертних програмах, інтерактивах, конкурсах. Загалом проєктом охоплено близько 7000 дітей та підлітків.

Цікавими для батьків були змагання «Забіг у повзунках», який відбувся 1 серпня 2019 року перед будівлею міської ради. Загалом в забігу взяли участь 30 хлопчиків і 30 дівчаток, віком від 8 місяців до 1 року і 2 місяців. Але більшим випробуванням вони стали для їхніх батьків, яким не завжди вдавалося втримати увагу своїх «повзунів».

У квітні-червні 2019 року проведено змагання «Студентська ліга – 2019», яка складалася із 6 конкурсних змагань: з міні-футболу, боулінгу, комп'ютерних ігор, пейнтболу, гри «Що?Де?Коли?» та військово-патріотичного табору.

21 червня у міській раді відбулось нагородження переможців проєкту «Студентська ліга 2019».

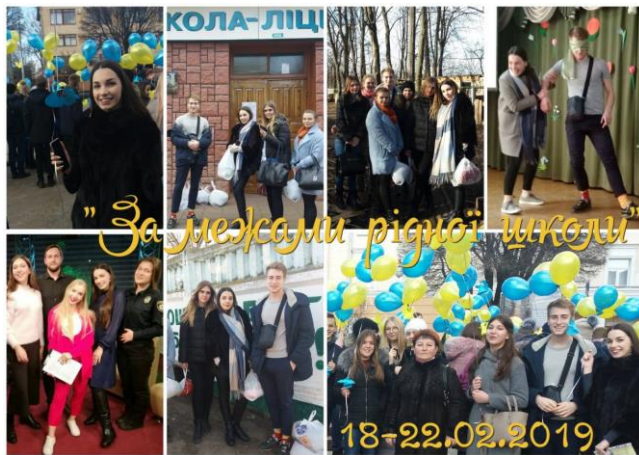

Дозвілля дітей і молоді у Вінницькій міській ОТГ насичене і різноманітне. Упродовж року проведено низку цікавих конкурсів, фестивалів, творчих проєктів. Серед них: Міжнародний фестиваль дитячої народної хореографії «Барвінкове кружало», міський фестивалі-конкурси дитячої творчості «Перлини року», «Чарівна квітка», конкурси юних художників тощо.

4. Успішні практики покращення життя дітей та молоді у Вінницькій міській ОТГ

Громада не може вважатися дружньою до дітей та молоді, якщо дорослі самі будуть вирішувати, що краще для юних членів територіальної громади. Тому у наша громада завжди в пошуку нових механізмів залучення дітей та молодих людей до вирішення питань розвитку міста. Відбувається постійний діалог через дитячі і молодіжні об'єднання: Вінницьку молодіжну раду, Дитячу дорадчу раду, Громадське об'єднання старшокласників «Лідер», Громадське представництво дитячих омбудсменів. У кожній школі створені органи учнівського врядування, обраний Президент школи з числа старшокласників.

З метою взаємообміну досвідом та побудови відкритого діалогу між закладами освіти з питань розвитку самоврядування учнів, у місті реалізовується проєкт «За межами рідної школи». На один тиждень, з 18 по 22 лютого 2019 року, лідери шкільних учнівських осередків змінили свій заклад освіти, відвідали уроки, позакласні заходи, взяли участь у засіданнях учнівських рад,

парламентів тощо. За підсумками реалізації проєкту проведено круглий стіл, під час якого обговорено шляхи вдосконалення співпраці закладів освіти.

20 листопада 2019 року вперше відбувся День молодіжного місцевого самоврядування. Учнівські лідери з різних шкіл міста в цей день спробували себе у якості керівництва органів місцевого самоврядування Вінницької міської об'єднаної територіальної громади. Молодь обрала серед шкільних лідерів міського голову, секретаря міської ради, заступників міського голови та керівників департаментів та їхніх заступників. Протягом дня вони працювали разом з керівництвом міської ради та її структурних підрозділів, щоб побачити зсередини, як відбувається процес управління містом у різних сферах.

Більше того, у Вінницькій міській ОТГ практика взаємодії органів місцевого самоврядування з освітніми закладами реалізується в рамках проекту «Назад до школи». Ця ініціатива - майданчик для спілкування, де діти можуть безпосередньо від управлінців та депутатів місцевих рад дізнаватись про досягнення громади у різних галузях та стратегічні плани розвитку, різні проекти, які реалізуються у громаді. За підсумками таких зустрічей збирається перелік пропозицій від дітей, які, за дорученням міського голови, розглядаються і вирішуються структурними підрозділами міської ради. Такий проект дає змогу учнівській молоді бути почутими і проявити власну ініціативу.

Протягом 2019 року молодь Вінницької міської ОТГ брала активну участь у дослідженні громадської думки. Одне з таких досліджень проводилось 18 травня у рамках відзначення Дня Європи у Вінницькій міській ОТГ. Учні шкіл – члени громадського об'єднання старшокласників «Лідер» – провели онлайн-опитування мешканців і гостей міста з метою визначення їх думки щодо того, наскільки Вінниця є дружньою до дітей та молоді. Близько 20 учнів-

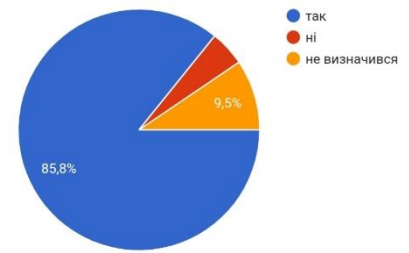

волонтерів за три години опитали 486 вінничан та гостей міста віком від 14 років. Опитування проводилось за допомогою мобільних телефонів з використанням QR-коду. Результати опитування можна було одразу побачити на екрані на локації «Громада, дружня до дітей та молоді». За підсумками опитування 85,8% опитаних мешканців вважають Вінницю дружньою до дітей та молоді.

Під час святкування Дня міста молодь міста залучала вінничан до інтерактивної вікторини на екологічну тематику. Крім того, було встановлено мапу, на якій пропонувалося позначити місце у Вінниці, яке людина вважає найбільш екологічним та комфортним або таким, яке слід переоблаштувати найближчим часом. Такий досвід надає дітям та молоді практичні навички громадського активізму, сприяє розумінню процесів взаємодії органів влади з громадою міста та долучає до процесів прийняття рішень на основі отриманих даних. Формує навички дієвого патріотизму, який тісно пов'язаний з формуванням власної думки, умінням співпрацювати у команді, вирішувати суспільно важливі задачі.

3. Чи вважаєте ви місто Вінницю дружнім до дітей та молоді?

486 ответов

Особливо успішними стали практики молодіжного партиципаторного бюджету. Конкурс екологічних ініціатив та Бюджет шкільних проєктів дали змогу реалізувати загалом 20 учнівських ініціатив та створити нову модель взаємодії влади і громади. Адже автори проєктів, представники влади й громадських організацій навчаються будувати нові зв'язки. Бюджет дитячої участі – платформа посилення соціальної згуртованості, реалізації принципів інклюзивності та доступності в громадах.

На шкільні етапи «Бюджету шкільних проєктів» було представлено 83 учнівські ініціативи, на міський - 21 проєкт, 11 проєктів стали переможцями і отримали фінансування (8 проєктів стосуються покращення інфраструктури та облаштування нових просторових зон у навчальних закладах, 3 - інформаційно-просвітницькі проєкти).

Важливо підкреслити, що за підсумками року прийнято рішення продовжити підтримку цих конкурсів. І у 2020 році на реалізацію учнівських ініціатив у сфері екології заплановано виділення 300 000 грн, а на реалізацію «Бюджету шкільних проєктів» - 2 млн грн.

Упродовж 2019 року у Вінницькій міській ОТГ реалізовано багато успішних практик, спрямованих на вирішення питань, які хвилюють дітей та молодь.

Прикладом є профорієнтаційний проєкт «Fly Up: впевнений старт молоді», який успішно реалізований департаментом освіти спільно з ГО «Освітній простір. 2.0». Основною метою проєкту є формування позитивного ставлення молоді до робітничих професій, руйнація стереотипу неprestижності навчання у професійно-технічному закладі освіти та заохочення молоді обирати робітничі професії. У 2019 році заходами проєкту охоплено 150 учнів.

Окрім того, прикладом успішної співпраці у роботі з дітьми і молоддю став проєкт «Шкільний офіцер поліції», спрямований на попередження негативних соціальних проявів в учнівському середовищі. У рамках проєкту «шкільні офіцери поліції» з числа працівників патрульної поліції проводили профілактичні бесіди, акції, інтерактивні заходи з учнями та батьками у школах Вінницької міської ОТГ. Впровадження проєкту сприяло формуванню у школярів довірливих відносин до працівників поліції.

У рамках Всеукраїнської кампанії «100 пунктів безпеки», організованої громадською організацією «Трафік Челендж», в травні 2019 року кожна вінницька школа отримала по 30 комплектів світловідбивних жилетів для безпечного переміщення по місту організованих груп дітей. Використання жилетів, які роблять дітей помітнішими для водіїв, - це протидія дорожнім аваріям за участі дітей-пішоходів.

Ще одним прикладом співпраці з громадськими організаціями у процесі створення безпечного середовища у громаді є проєкт «Життя без залежності», який ініційовано громадською організацією «Впливові люди». Метою проєкту є забезпечення дітей та молоді від наркотичної залежності шляхом проведення інформаційної кампанії, формування у них свідомого вибору життя без наркотичних речовин. У рамках проєкту у жовтні 2019 року проведено 5 тематичних форум-театрів для школярів 7-10 класів, проведено зустріч практичних психологів з батьками учнів. Загалом у заходах проєкту було задіяно 80 учнів і 40 батьків.

Постійна взаємодія і злагоджена комунікація є складовими розбудови будь-якої громади, яка ставить собі за мету бути прогресивною, успішно, освіченою та дружньою до дітей та молоді.

5. Висновки та пропозиції

Узагальнені підсумки моніторингу реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській ОТГ свідчать про успішну реалізацію ініціативи у 2019 році. План реалізації виконано. Зроблено дієві кроки по забезпеченню прав дітей та молоді, їх активному залученню до прийняття важливих рішень, що стосуються їх життя. У 2019 році покращено 94% запланованих у Плані моніторингу показників.

З метою якісної організації роботи з реалізації ініціативи з урахуванням проблемних питань, як були виявлені у ході проведення моніторингу, окрім планових завдань, у 2020 році додатково заплановано реалізувати наступні завдання:

- Запровадження в дію проєкту, спрямованого на соціалізацію дітей з особливими потребами шляхом запровадження для них допрофесійної підготовки та підтриманого працевлаштування на базі КЗ «Спеціальна школа І-ІІ ступенів з дошкільним відділенням Вінницької міської ради»
- Розробка та реалізація системи заходів із поліпшення протипожежної безпеки у закладах загальної середньої та дошкільної освіти з метою забезпечення права дітей на життя в безпечному середовищі розробка та реалізація системи заходів із поліпшення протипожежної безпеки у закладах загальної середньої та дошкільної освіти
- Створення у громаді патронатних сімей для влаштування дітей, постраждалих від насильства в сім'ї
- Проведення заходів по відкриттю в КНП «Міська лікарня «Центр матері та дитини» відділення другого етапу виходжування недоношених дітей
- Проведення заходів щодо збільшення кількості дітей шкільного віку, охоплених оздоровленням та відпочинком
- Організація та проведення Форуму до Дня спільних дій в інтересах дітей
- Запровадження Дня батьківського самоврядування в закладах дошкільної освіти
- Проведення за участю представників громадського об'єднання старшокласників «Лідер» та Громадського представництва уповноважених з прав дітей (дитячих омбудсменів) інформаційної кампанії «Вінницька громада в ініціативі ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді» серед учнівської та батьківської громадськості
- Розробка та затвердження програми Вінницької міської ОТГ «Вінницька громада, дружня до дітей та молоді» на 2021-2030 роки
- Реалізація заходів з підтримки та розвитку дитячого та молодіжного самоврядування, забезпечення умов для самореалізації та розвитку здібностей дітей та молоді:
 - конкурс «Бюджет шкільних проєктів»;
 - проєкт з навчання основ проєктного менеджменту «Майстерня шкільних ініціатив»;
 - школа лідерів для активістів учнівського врядування;

- День місцевого молодіжного самоврядування.

Успіх реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» залежить від консолідації зусиль органів місцевого самоврядування, громадськості та самих дітей. Лише спільна робота з вирішення актуальних викликів сьогодення дасть позитивні результати у справі формування комфортного середовища для життя та розвитку кожної дитини.

